

בית-הספר לפילוסופיה

בית הספר לפילוסופיה מהווה מסגרת ללימודים מתקדמים, מחקר ופעילות אקדמית מגוונת בתחומים השונים של ההגות הפילוסופית. בית הספר מתאם את הפעילויות השונות בתחומים אלה באוניברסיטה, לרבות פעילויות רב-תחומיות. בית הספר משמש מסגרת תומכת לעבודות מחקר לתואר שני ומשמש מסגרת יחידתית רשמית בכל הנוגע ללימודי התואר השלישי. בית הספר מעודד את המחקר הפילוסופי על היבטיו השונים, עוסק בפיתוח תכניות לימוד ומחקר משותפות ורב-תחומיות, מארגן כנסים, ימי עיון, סמינרים אינטגרטיביים, קבוצות עבודה, הוצאה לאור של פרסומים פילוסופיים, וכיו"ב.

בית הספר לפילוסופיה מאגד את המסגרות שמתקיימת בהן פעילות פילוסופית קבועה: החוג לפילוסופיה, החוג ללימודי התרבות העברית, המכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות, והמסלול לפילוסופיה, דת ותרבות בחוג ללימודי מזרח אסיה והתוכנית ללימודי מדעי הדתות. כמו כן מאגד בית הספר אנשי סגל נוספים, שחוקרים ומלמדים פילוסופיה במסגרות שונות מחוץ לפקולטה למדעי הרוח – בפקולטה למדעי החברה, בפקולטה למשפטים, בפקולטה לאמנויות, בבית הספר לחינוך ובחוגים שונים בפקולטות למדעים מדויקים ומדעי החיים.

תנאי הקבלה

לימודי התואר השני מתנהלים במסגרת החוגים השונים. ללימודים לתואר זה יתקבלו תלמידים על פי תנאי הקבלה הנהוגים בכל חוג וחוג. תלמידים המבקשים להתקבל לתוכנית הלימודים במדעי הדתות יעמדו בדרישות הקבלה של התוכנית, כמפורט בהמשך. לימודי התואר השלישי מתנהלים בהתאם לתקנון האוניברסיטאי ללימודי התואר הזה ובהתאם להנחיות הועדה היחידתית לתלמידי מחקר של בית הספר.

מוסדות בית הספר

ראש בית הספר - פרופ' מנחם פיש
מזכירת ביה"ס - רחלי רוניק

*** הנהלת בית הספר**

פרופ' מנחם פיש (יו"ר)
פרופ' עדי אופיר
פרופ' יואב אריאל
ד"ר צבי טאובר
ד"ר מנחם לורברבוים
ד"ר מיכאל מאך
ד"ר ליאו קורי
ד"ר מאיר שחר

* זהו הרכב חלקי. הרכב הוועדה המלא ייקבע בתחילת שנת תשס"ו.

*** הוועדה היחידתית לתלמידי מחקר לתואר השלישי**

פרופ' מנחם פיש (יו"ר)

פרופ' יואב אריאל

ד"ר צבי טאובר

פרופ' יעקב רוז

* הרכב וועדה זו הינו חלקי בלבד. הרכב מלא ייקבע בתחילת שנת הלימודים ויועבר לאישור מועצת הפקולטה.

וועדת כספים ומלגות

ד"ר צבי טאובר – יו"ר

ד"ר מנחם לורברבוים

ד"ר ליאו קורי

מזכירות ביה"ס: בניין גילמן חדר 438 טל' 03-6405627, פקס: 03-6405628,

דואר אלקטרוני: rachelr@tauex.tau.ac.il

אתר הבית של בית הספר באינטרנט:

http://www.tau.ac.il/humanities/philosophy-school/about_us.heb.html

תכנית בין-תחומית לתואר השני במדעי הדתות

מטרות הלימודים

מטרתה של התכנית הבין-תחומית לתואר השני במדעי הדתות היא לפתח את המחקר וההוראה של מדעי הדתות, על ידי ריכוז הכוחות המחקריים העוסקים בתחומים אלה באוניברסיטת תל-אביב, הן בפקולטה למדעי-הרוח והן מחוצה לה. נקודת המוצא הרעיונית של התכנית היא ראיית לימודי הדתות כלימודים בין-תחומיים, כלומר, כשילוב שבין דיסציפלינות מחקריות שונות, ולא כיחידה דיסציפלינרית הומוגנית. מטרת התכנית היא, אפוא, להביא בפני תלמידיה את מגוון הדיסציפלינות המחקריות של דתות ורעיונות דתיים, לאפשר לתלמיד העמקה באחת או בשתיים מדיסציפלינות אלה ולכוונו לקראת מחקר בתחומים בהם בחר. התכנית תעודד מחקרים שייערכו בשיתוף בין הדיסציפלינות השונות הכלולות בה וכן מחקרים משותפים עם תחומי מחקר אחרים, הן בפקולטה והן מחוצה לה (כגון, הפקולטה למדעי החברה, הפקולטה לאמנויות והפקולטה למשפטים). כמו כן, תעודד התכנית חשיפה למגוון רחב של מערכות דתיות, בעבר ובהווה, ולעולמן החברתי, הרוחני, הריטואלי והחוויתי, על מנת לאפשר לתלמיד הבנה רחבה ומעמיקה ככל האפשר של התופעה הדתית בכללותה.

מבנה התכנית

באופן כללי, מגמות המחקר וההוראה ביחידה הן כדלקמן:

- א) מחקרים היסטוריים של דתות.
- ב) מחקרים פילוסופיים של דתות.
- ג) מחקרים ספרותיים של כתבים דתיים.
- ד) מחקרים חברתיים של דתות.
- ה) היהדות.
- ו) האיסלאם.
- ז) הנצרות.
- ח) דתות העולם העתיק.
- ט) דתות המזרח.
- י) דת ואומנויות.
- יא) ריטואל.

תנאי קבלה

1. יתקבלו ללימודי התואר השני בעלי תואר ראשון מוכר שסיימו לימודים אלה בציון "טוב" (80) לפחות.
2. על התלמיד יוטלו חובות של לימודי השלמה, כאשר היקף לימודי השלמה ותוכנם ייקבעו בהתאם ללימודיו הקודמים של כל תלמיד. עמידה בחובות לימודי השלמה אלה בציון ממוצע 80 לפחות היא תנאי הכרחי להמשך הלימודים בתכנית.

סדר הלימודים

התכנית הבין תחומית לתואר שני במדעי הדתות מאפשרת שני מסלולי לימוד שונים: מסלול מחקרי (עם תיזה), ומסלול עיוני (ללא תיזה), המיועד לתלמידים שאינם מתכוונים להמשיך ללימודי הדוקטוראט. בחירת מסלול הלימודים תיעשה על ידי כל תלמיד בנפרד, תוך התייעצות עם ראש התכנית, לא יאוחר מתחילת שנת הלימודים השניה לתואר. תלמיד המסלול המחקרי (עם תיזה) יידרש להשתתף ב - 32 ש"ס (לא כולל לימודי השלמה). תלמיד המסלול העיוני (ללא תיזה) יידרש להשתתף ב-36 ש"ס (לא כולל לימודי השלמה). לימודים אלה יורכבו משתי חטיבות:

1. התמחות בתחום מסוים או בדת מסוימת.
2. השתתפות בסמינריוני מחקר ו/או בפרוייקט מחקר מתוך רשימת פרויקטים שיבוצעו על-ידי החוקרים של היחידה.

השתתפותו של התלמיד בכל אחד מהקורסים מותנית בעמידה בתנאי הקבלה המיוחדים של אותו קורס.

בשנת הלימודים הראשונה ישתתף התלמיד בארבעה סמינרים בתחומים הבאים:

1. סמינר בפילוסופיה של הדת.
 2. סמינר היסטורי על דת מסוימת.
 3. סמינר רעיוני על דת מסוימת.
 4. סמינר אינטגרטיבי של התכנית. בסמינר זה ישתתפו מורי התכנית. נושאו ייקבע מדי שנה, בהתאם לפרוייקטים המחקריים שייערכו על-ידי אנשי הסגל ותלמידי המחקר. עד תום שנת הלימודים הראשונה יקבע התלמיד את תחום ההתמחות שלו.
- בשנת הלימודים השנייה, חובה על התלמיד להשתתף בסמינר המחקר של התכנית, סמינר מתודולוגי.
- במהלך לימודיו יכתוב התלמיד במסלול המחקרי (עם תיזה) שתי עבודות סמינריוניות, ובמסלול העיוני (ללא תיזה) שתי עבודות סמינריוניות. בשני המסלולים יגיש התלמיד דו"ח מסכם בסמינר האינטגרטיבי ובסמינר המחקר וימציא ציונים בכל שאר הסמינרים בהם השתתף. כמו כן על התלמיד בשני המסלולים לעמוד בבחינה בשפה זרה שניה ברמת "פטור". במקרים מסוימים יתבקש התלמיד ללמוד שפה נוספת, אם נושאי התמחותו ועבודת הגמר שלו יחייבו זאת.
- עם סיום לימודי התואר השני יגיש תלמיד המסלול המחקרי (עם תיזה) עבודת גמר. נושא עבודת הגמר ייקבע לא יאוחר מתחילת שנת הלימודים השנייה של התלמיד.

ציון הגמר ייקבע בממוצע משוקלל של הציונים הבאים:

<u>מסלול עיוני (ללא תיזה)</u>		<u>מסלול מחקרי (עם תיזה)</u>	
50%	עבודות סמינריוניות	30%	עבודות סמינריוניות
30%	ממוצע הציונים בקורסים	20%	ממוצע הציונים בקורסים
20%	בחינת גמר	50%	עבודת הגמר

לימודי השלמה

לימודי השלמה של תלמיד ההשלמות לתואר השני של התכנית יותאמו ללימודיו הקודמים לתואר הראשון. תכנית לימודי השלמה תורכב לכל תלמיד מתוך רשימת ההקבצים המובנים בלימודי הדתות המוצעים לתלמידי התואר הראשון של תכנית הלימודים הכלליים והבין תחומיים בפקולטה למדעי הרוח.

מנהלה (בנין גילמן חדר 438)

התכנית היא באחריות מנהלית של בית-הספר לפילוסופיה, והיא מופעלת בשיתוף עם בית-הספר להיסטוריה ובית-הספר למדעי היהדות ובית הספר למדעי התרבות.

חברי צוות ההיגוי של התכנית:

פרופ' מנחם פיש	-	יו"ר (ביה"ס לפילוסופיה)
פרופ' איתמר גרינולד	-	(ביה"ס למדעי היהדות)
פרופ' זאב רובין	-	(ביה"ס להסטוריה)
ד"ר הדה בן בסט	-	(ביה"ס למדע התרבות)
מרכז התכנית	-	ד"ר רון מרגולין
מזכירת התוכנית	-	גבי רחלי רזניק